ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Συνέντευξη του Γιώργου Ρούση στους Γιάννη Νίνο, Κώστα Φαγογένη και Σοφία Χουδαλάκη



Στις αρχές του Απριλίου, ο Όμιλος Μελέτης της Επαναστατικής Θεωρίας της Κέρκυρας, παρουσίασε το τελευταίο βιβλίο του Γιώργου Ρούση, ομότιμου καθηγητή της Παντείου. Τίτλος του βιβλίου είναι «Ο Ελεύθερος Χρόνος, Μέτρο του Πλούτου» και στο πλαίσιο αυτής της βιβλιοπαρουσίασης ο Γιώργος Ρούσης απάντησε σε ερωτήσεις του Ομίλου.

Μέσα από τις απαντήσεις του, μας δόθηκε η ευκαιρία να ακούσουμε την τοποθέτηση του συγγραφέα για σύγχρονα ζητήματα, όπως είναι η τεχνολογική πρόοδος και ο τρόπος που διαμορφώνει τις σύγχρονες συνθήκες εργασίας, ο «ελεύθερος» χρόνος και τα ποιοτικά του χαρακτηριστικά σε συνθήκες δομικής καπιταλιστικής κρίσης, αλλά και ζητήματα πιο ιστορικά, με αφορμή τα 100 χρόνια από την Οκτωβριανή Επανάσταση και τα 50 χρόνια από τον Μάη του 1968.

Ευχαριστούμε θερμά τον Γιώργο Ρούση για τις άμεσες απαντήσεις του και για τη δυνατότητα που μας έδωσε να εστιάσουμε και σε ζητήματα που υπερέβαιναν το αυστηρό περιεχόμενο του συγκεκριμένου βιβλίου.

Ο ιστορικός μαρξισμός όπως αναπτύχθηκε και διαμορφώθηκε τον περασμένο αιώνα μπορεί να διακριθεί σε γενική μορφή σε δυτικό και ανατολικό εντάσσοντας στον τελευταίο διανοητές όπως οι Βαζιούλιν, Λούκατς, Ρίχτα, Ιλιένκοφ κ.ά. Πως ερμηνεύεις τις διαφορετικές εμφάσεις της κάθε πλευράς και ποια κατά τη γνώμη σου τα κεκτημένα της κάθε παράδοσης;

Δεν συμφωνώ με αυτήν την διάκριση. Θεωρώ ότι μαρξισμός είναι ένας και μοναδικός και αυτός είναι εκείνος των κλασικών του, δηλαδή του Μαρξ και του Ενγκελς. Άλλωστε από την μια δεν βλέπω που θα μπορούσε να καταταγεί ο Λένιν στα πλαίσια της διάκρισης που κάνετε και από την άλλη θα μου επιτρέψετε να μην θεωρώ ότι είναι της ίδιας εμβέλειας και επιπέδου πχ ο Λούκατς με τον Βαζιούλιν.

Βεβαίως υπάρχουν πολλές αναγνώσεις του μαρξισμού μια από τις οποίες είναι πχ και ο Δυτικός μαρξισμός με κύριους εκπρόσωπους του αρχικά τον Γκράμσι και στη συνέχεια της Σχολή της Φρανκφούρτης των οποίων κατά την γνώμη μου η μεν θετική προσφορά συνίσταται στην ανάδειξη της ιδιαιτερότητας και της δυσκολίας της εκδήλωσης της επανάστασης στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες της Δύσης και πιο ειδικά του ζητήματος της αποξένωσης.

Όσο για την αρνητική του συμβολή του μεν Γκράμσι συνίσταται στην εκφυλιστική σε σχέση με τον μαρξισμό μετεξέλιξη του στον ευρωκομμουνισμό, της δε Σχολής της Φρανκφούρτης στην άρνηση του ρόλου της εργατικής τάξης ως κοινωνικού επαναστατικού υποκειμένου. Βεβαίως υπάρχουν και άλλοι νεότεροι Δυτικοί μαρξιστές με σημαντική συμβολή στην ανανέωση της μαρξικής σκέψης όπως οι φιλόσοφοι Αλτουσέρ, Σεβ, Ιστβαν Μεσάρος, ή και πολλοί οικονομολόγοι και άλλοι ακόμη νεότεροι το έργο των οποίων θα πρέπει να αξιολογηθεί ξεχωριστά για τον καθένα και ανά θέμα.

Όσο για την Σοβιετική μαρξική ανάγνωση και εφαρμογή του μαρξισμού θεωρώ ότι αυτή στην μετά Λένιν περίοδο και δη μετά την σταλινική εποχή, εκφυλίστηκε κυρίαρχα σε έναν αντιδημοκρατικό δογματισμό ο οποίος ουδεμία σχέση είχε με τον μαρξισμό.

Το θέμα είναι ότι στην εποχή μας κυριαρχεί ο λεγόμενος μεταμαρξισμός ο οποίος στο όνομα της αναγκαίας ανανέωσης του μαρξισμού τον αναθεωρεί παντελώς . Αυτός είναι που αποτελεί και τη κυρίαρχη σύγχρονη μορφή του ρεφορμισμού.

Από τη συμμετοχή σου για αρκετά χρόνια στο Κέντρο Μαρξιστικών Ερευνών (ΚΜΕ) όπως επίσης και από τη μακρά ακαδημαϊκή σου δραστηριότητα, ποιος είναι κατά τη γνώμη σου ο πλέον πρόσφορος τρόπος συλλογικής οργάνωσης και αλληλεπίδρασης για την ανάπτυξη της μαρξιστικής θεωρίας;

Το κομμουνιστικό κόμμα ως συλλογικός διανοούμενος φτάνει αυτό να έχει σαν θεωρητική του βάση όχι μόνον την μαρξική μεθοδολογία αλλά και το όραμα της κομουνιστικής χειραφέτησης, όπως αυτό αναδείχτηκε από τους κλασικούς μέσα από τις αντιθέσεις του καπιταλισμού ως δυνατότητα που προσφέρεται στην ανθρωπότητα.

Βεβαίως το κόμμα δεν είναι δυνατόν να παίξει αυτόν τον ρόλο αν δεν λειτουργεί στην βάση του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού και όχι σαν μια γραφειοκρατική οργάνωση όπως τα κατ' εικόνα εκείνων του «υπαρκτού » εναπομείναντα κομμουνιστικά κόμματα.

Στο τελευταίο σου βιβλίο 'Ο Ελεύθερος Χρόνος Μέτρο του Πλούτου' καταπιάνεσαι με αλλαγές και ζητήματα που αφορούν τη σχέση της εργασίας με τις νέες τεχνολογίες και τις απελευθερωτικές δυνατότητες που προκύπτουν από αυτήν. Οι συγκεκριμένοι μετασχηματισμοί αλλάζουν άραγε τους όρους της ταξικής πάλης και κατά πόσο επηρεάζουν την ευρύτερη διαδικασία της μετάβασης στην μελλοντική κοινωνία;

Συνοπτικά αυτό που προσπαθώ να τεκμηριώσω στο βιβλίο μου είναι ότι η ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας και η τάση μετατροπής τους σε άμεσες παραγωγικές δυνάμεις προσφέρει την δυνατότητα της κυριαρχίας της ελεύθερης δραστηριότητας στη θέση της καταναγκαστικής εργασίας υπό την διπλή έννοια της μισθωτής για λογαριασμό του κεφαλαίου εργασίας και της εργασίας ως βιοποριστικής δραστηριότητας.
Έτσι λοιπόν από άποψη αντικειμενικών δυνατοτήτων είναι σήμερα πιο εύκολο το πέρασμα στην ανώτερη φάση της κομμουνιστικής κοινωνίας από τη στιγμή που θα έχει ανατραπεί ο καπιταλισμός.

Από την άλλη η κρίση που δημιουργεί για τον καπιταλισμό αυτή η ανάπτυξη λόγω της αύξησης της οργανικής σύνθεσης του κεφαλαίου και της συνεπαγόμενης πτωτικής τάσης του ποσοστού κέρδους και η αντιμετώπιση αυτής της κρίσης εκ μέρους του έχει μια αντιφατική συνέπεια στο επίπεδο της λαϊκής συνειδητότητας και της ανάδειξης της εν δυνάμει επαναστατικότητας της . Από τη μια συμβάλλει στην αποσάρθρωση της αντικειμενικής βάσης της συναίνεσης , από την άλλη όμως λόγω της έντασης της αποξένωσης μπορεί να οδηγήσει το αυθόρμητο κίνημα σε άκρως συντηρητικές διεξόδους. Και αυτό το δεύτερο είναι πολύ πιθανόν να συμβεί όταν δεν υπάρχει ένα σύγχρονο επαναστατικό κομμουνιστικό κόμμα.

Αναμφίβολα η διάκριση εργάσιμου και ελεύθερου χρόνου είναι κομβική για την κατανόηση της κεφαλαιοκρατίας. Τι γενικές ποιοτικές αλλαγές εντοπίζεις σε αυτή τη σχέση στην ιστορική πορεία ανάπτυξης της κεφαλαιοκρατίας;

Δεν είναι τόσο η σύγκριση του εργάσιμου με τον ελεύθερο χρόνο που είναι κομβική για την κριτική του καπιταλισμού, μια και η αύξηση του «ελεύθερου » χρόνου με την μορφή της ανεργίας κάθε άλλο παρά σημαίνει απελευθέρωση για τον εργαζόμενο. Άλλωστε όπως αναφέρω στο βιβλίο ο υποτιθέμενος ελεύθερος χρόνος κάθε άλλο παρά πραγματικά ελεύθερος είναι στα πλαίσια του καπιταλισμού και αυτό διότι από τη μια πρόκειται για ένα χρόνο που αξιοποιείται από αποξενωμένες, συνεπώς ουσιαστικά ανελεύθερες ατομικότητες, και από την άλλη διότι και αυτός ο χρόνος γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης από το

κεφάλαιο.

Αυτό που είναι κρίσιμο και μέτρο του βαθμού εκμετάλλευσης είναι η σχέση του χρόνου εργασίας που απαιτείται για να παράγει ο εργαζόμενος τα αναγκαία για την αναπαραγωγή της εργατικής του δύναμης, σε σχέση με τον χρόνο εργασίας που δουλεύει προς όφελος του εργοδότη του.

Αυτός ο συσχετισμός στα πλαίσια της δομικής κρίσης του καπιταλισμού έχει αλλάξει διότι από τη μια αυξήθηκε η ανεργία και η μερική απασχόληση που ουσιαστικά σημαίνει παραπέρα ανελευθερία και από την άλλη μειώθηκαν οι απολαβές των εργαζομένων και εντάθηκαν οι ρυθμοί εργασίας τους.

Το περασμένο έτος συμπληρώθηκαν 100 χρόνια από τη μεγάλη Οκτωβριανή Επανάσταση. Για την περιγραφή του χαρακτήρα της Σοβιετικής Κοινωνίας έχουν προταθεί διάφορες ερμηνείες όπως Κρατικός Καπιταλισμός, Υπαρκτός Σοσιαλισμός, Ιδιότυπα Εκμεταλλευτικά Καθεστώτα, Εκφυλισμένο Εργατικό Κράτος, Πρώιμος Σοσιαλισμός κ.ά. Ποιός κατά τη γνώμη σου ο χαρακτήρας της Σοβιετικής κοινωνίας και πώς θα τον προσδιόριζες;

Το πρώτο πράγμα που πρέπει να ξεκαθαριστεί είναι ότι ο σοσιαλισμός δεν αποτελεί κάποιον αυτοτελή τρόπο παραγωγής, αλλά εντάσσεται στον κομμουνιστικό τρόπο παραγωγής και αποτελεί ένα στάδιο μετάβασης στην ανώτερη φάση του . Με αλλά λόγια ο σοσιαλισμός δεν αποτελεί αυτοσκοπό αλλά αναγκαίο μέσο μετάβασης στη αταξική, ακρατική κοινωνία στην οποία θα κυριαρχεί η ελεύθερη δραστηριότητα των κοινωνικών προσωπικοτήτων. Στο βαθμό που το σοσιαλιστικό μισοκράτος ή κομμούνα, δεν ανταποκρίνεται σε αυτόν τους το ρόλο, όπως για διάφορους λόγους συνέβη στις χώρες του «υπαρκτού», δεν μπορεί να γίνεται λόγος για σοσιαλισμό .

Σε καμιά λοιπόν περίπτωση δεν μπορεί να γίνεται λόγος για υπαρκτό σοσιαλισμό. Στην πραγματικότητα κυρίως λόγω του χαμηλού επιπέδου ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων και κατ’ επέκταση της μεγάλης διάρκειας της μεταβατικής προς τον ολοκληρωμένο κομμουνισμό περιόδου και της μοναδικότητας του μεγαλειώδους ρωσικού εγχειρήματος του 1917 -που δεν ακολουθήθηκε από σοσιαλιστικές επαναστάσεις στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες οι οποίες και παρέμβηκαν ανατρεπτικά εναντίον της- αλλά και λόγω υποκειμενικών εγκληματικών παραβιάσεων της σοσιαλιστικής δημοκρατίας, αρχής γενομένης από την σταλινική περίοδο, είχαμε να κάνουμε με μια αποτυχημένη μεταβατική προς τον σοσιαλισμό περίοδο, η οποία εκτράπηκε σε μια ασιατικού τρόπου

παραγωγής απόσπαση των διαχειριστών της κοινής ιδιοκτησίας σε νέα κυρίαρχη τάξη.

Αυτός είναι και ο λόγος που η καπιταλιστική παλινόρθωση πραγματοποιήθηκε εντελώς αναίμακτα δίχως καμιά σοβαρή λαϊκή αντίδραση μια και δεν είχαμε να κάνουμε με μια πραγματική λαϊκή εξουσία.

Φέτος ολοκληρώνονται 50 χρόνια από το Μάη του 68. Όντας ένας άνθρωπος ο οποίος έζησε και έδρασε σε αυτό το ιστορικό κίνημα, ποια είναι κατά τη γνώμη σου τα νέα ζητήματα που έθεσε ο γαλλικός Μάης συγκριτικά με το προγενέστερο επαναστατικό κίνημα και ποια η θεωρητική του κληρονομιά;

Η εξέγερση του Μάη του 1968 που συγκλόνισε την Γαλλία και όχι μόνον, ήταν κατά τη γνώμη μου μια αυθόρμητη συνολική αμφισβήτηση του καπιταλισμού και των κυρίαρχων σε αυτήν αξιών. Το σύνθημα «τα όνειρα μας εφιάλτες σας» που ανάμεσα σε άλλα ακούστηκε τότε εκφράζει με τον καλύτερο τρόπο αυτήν την αμφισβήτηση και την βούληση για έναν διαφορετικό κόσμο. Αν και αυτός ο ξεσηκωμός ξεκίνησε από τα πανεπιστήμια και τη σπουδάζουσα νεολαία σύντομα αγκάλιασε και την εργατική τάξη και ευρύτερα λαϊκά στρώματα.

Το ζήτημα είναι ότι η απουσία τόσο στην Γαλλία όσο και στην υπόλοιπη Ευρώπη στην οποία απλώθηκε αυτό το κίνημα επαναστατικών κομμουνιστικών κομμάτων, δεν επέτρεψε την μετατροπή του σε επαναστατικό ανατρεπτικό του καπιταλισμού κίνημα, ενώ επέτρεψε στην αστική τάξη μέσα από σημαντικές βεβαίως ρεφορμιστικές υποχωρήσεις να υπερασπιστεί την εξουσία της. Η άποψη μου είναι ότι το βασικό δίδαγμα του Μάη ήταν η ανεπάρκεια του αυθόρμητου και η αναγκαιότητα ενός πρωτοπόρου κομμουνιστικού κόμματος της εργατικής τάξης.

Βιώνουμε καθημερινά έναν καπιταλισμό που εκδηλώνει με ακραίο τρόπο τις καταστροφικές και δολοφονικές του αντιθέσεις. Ταυτόχρονα όμως γινόμαστε μάρτυρες μιας αριστεράς που όλο και περισσότερο χάνει την επιρροή της στα λαϊκά και εργατικά στρώματα, που όλο και λιγότερο τα εμπνέει. Ποιο είναι κατά τη γνώμη σου το πρόβλημα στη σημερινή αριστερά σε διεθνές επίπεδο;

Κατ’ αρχάς θεωρώ ότι είναι λάθος να επιρρίπτουμε στην Αριστερά ακόμη και στην επαναστατική την κύρια ευθύνη της μη ανταπόκριση του λαού, εργατικής τάξης συμπεριλαμβανομένης , στην επαναστατική ιδεολογία. Αυτό συμβαίνει διότι κάθε φορά κυρίαρχη ιδεολογία είναι εκείνη της κυρίαρχης τάξης, και κυρίαρχες αξίες οι αξίες της. Και

αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι ο καπιταλισμός πέρα των πολέμων , της οικολογικής καταστροφής , της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο, αποξενώνει τους ανθρώπους και τους οδηγεί να έχουν μια ψευδή συνείδηση της πραγματικότητας.

Με αυτά τα δεδομένα η ευθύνη της Αριστεράς για την μη αποδοχή της από τις λαϊκές μάζες συνίσταται στο ότι δεν έχει κατορθώσει να βρει το δρόμο της ενεργοποίησης της εν δυνάμει επαναστατικής συνείδησης αρχικά της ίδιας της πολύμορφης σύγχρονης εργατικής τάξης και στην συνέχεια ευρύτερων λαϊκών στρωμάτων.

Κατά την άποψη μου ο δρόμος αυτός είναι ένας επαναστατικός πόλεμος θέσεων, ο οποίος δεν υποκαθιστά την επανάσταση με μεταρρυθμίσεις αλλά ανοίγει τον δρόμο σε αυτήν με την κατάκτηση οχυρών της αστικής τάξης κάτι που διευκολύνει την ανατροπή της.

Λαμβάνοντας υπόψη μια σειρά σημαντικές αλλαγές που έχει υποστεί η κεφαλαιοκρατία και οι οποίες μετασχηματίζουν ριζικά τις διαδικασίες συγκρότησης, παραγωγής και αναπαραγωγής της υποκειμενικότητας, διαπιστώνουμε να αναδύεται όλο και περισσότερο ένα νέο υποκείμενο της μισθωτής εργασίας του οποίου η εργασία είναι ολοένα πιο σύνθετη και επιστημονική. Το εν λόγω υποκείμενο συνυπάρχει με το ακόμη πλειοψηφικό παραδοσιακό υποκείμενο της επαναλαμβανόμενης εργασίας. Ποια πιστεύεις είναι η σχέση μεταξύ των δυο τύπων υποκειμένου και ποιες οι πολιτικές της προεκτάσεις;

Για να πάρουμε τα δυο άκρα από τη μια έχουμε τον εργαζόμενο επιστήμονα των αναπτυγμένων καπιταλιστικών χωρών φορέα της γενικής διάνοιας που αναφέρει ο Μαρξ στα χειρόγραφα του 58 και από την άλλη τον κινέζο ανήλικο εργάτη του δωδεκάωρου και βάλε με μεροκάματο της πείνας.

Συνεπώς σε παγκόσμιο επίπεδο στα πλαίσια του καπιταλισμού συνυπάρχουν αυτές οι δυο ακραίες κατηγορίες εργαζομένων και ανάμεσα τους μια ποικιλία άλλων οι οποίοι προφανώς δεν είναι ίδιοι με το παραδοσιακό προλεταριάτο .

Το κεφάλαιο από την πλευρά του όπως προφητικά επεσήμανε ο Μαρξ επιδιώκει να ισοπεδώσει προς τα κάτω το σύνολο των εργαζομένων και να τους οδηγήσει στην κατάσταση εκείνων της Κίνας. Από την πλευρά τους αυτοί οι εργαζόμενοι έχουν διαφορετικό επίπεδο συνειδητότητας το οποίο και με διαφορετικούς τρόπους μπορεί να αναδείξει την οποία επαναστατικότητα του, η οποία θα πρέπει να διερευνηθεί από πού, προκύπτει κάτω από τις σύγχρονες συνθήκες .

Στην κάθε περίπτωση δεν είναι δυνατόν να γίνεται λόγος για σοσιαλισμό στις αναπτυγμένες χώρες οι οποίες από άποψη ανάπτυξης των υλικών παραγωγικών τους δυνάμεων είναι πιο ώριμες για κάτι τέτοιο με το να παραμένουν οι υπόλοιποι εργαζόμενοι του πλανήτη στα σημερινά τους επίπεδα. Γι' αυτό και προκύπτει η αναγκαιότητα κοινής δράσης και κοινού πολιτικού υποκειμένου για όλες τις κατηγορίες των εκμεταλλευομένων της γης, οι οποίοι άλλωστε δεν σημαίνει ότι όταν είναι καλύτερα αμειβόμενοι και δουλεύουν κάτω από καλύτερες συνθήκες δεν είναι και περισσότερο εκμεταλλευόμενοι .

Τα τελευταία χρόνια και ειδικότερα μετά το ξέσπασμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης διαπιστώνουμε μια επιστροφή της συζήτησης για το έθνος-κράτος. Ποια η σχέση πατριωτισμού και εθνικισμού σήμερα και ποιος πιστεύεις θα πρέπει να είναι ο ρόλος της αριστεράς σε αυτό το ζήτημα;

Καταρχάς θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι η έννοια του έθνους όπως και εκείνη του έθνους-κράτους δεν είναι διαχρονικές και αμετακίνητες αλλά ιστορικά προϊόντα τα οποία διαλεκτικά όπως εμφανίστηκαν θα εξαφανιστούν , όπως άλλωστε και τα σύνορα.

Έτσι το όπου γης και πατρίς που σήμερα αφορά μόνον στο κεφάλαιο στα πλαίσια μιας παγκόσμιας κομμουνιστικής κοινωνίας θα αφορά στους λαούς όλου του κόσμου.

Όμως στα πλαίσια του καπιταλισμού ο διεθνισμός δεν μπορεί παρά να είναι πατριωτικός και αντίστροφα ο πραγματικός πατριωτισμός δεν μπορεί παρά να είναι διεθνιστικός. Και αυτό διότι από τη μια η πατρίδα είναι ο χώρος στον οποίο μπορεί να εκφραστεί έστω και μερικά η λαϊκή κυριαρχία και από την άλλη διότι αυτή η τελευταία δεν μπορεί να λάβει την ολοκληρωμένη της μορφή παρά στα πλαίσια του παγκόσμιου κομουνισμού.

Αυτό καμιά σχέση δεν έχει με τον εθνικισμό ο οποίος από τη μια υποδηλώνει μια ανωτερότητα κάποιου έθνους απέναντι στα άλλα και ο οποίος από την άλλη στο όνομα της εθνικής ενότητας συγκαλύπτει τις ταξικές αντιθέσεις και δη την αντίθεση κεφαλαίου εργασίας.

Την τελευταία περίοδο βλέπουμε να κλιμακώνεται επικίνδυνα η κατάσταση στο Ανατολικό Αιγαίο ως συνέχεια της γενικότερης αντιπαράθεσης στη Μέση Ανατολή. Στην περίπτωση περαιτέρω όξυνσης των πολεμικών συρράξεων και της μεγαλύτερης εμπλοκής της χώρας μας σε αυτή τη διαδικασία ποια πιστεύεις ότι θα πρέπει να είναι η στάση του επαναστατικού κινήματος της χώρας μας;

Σαν απάντηση σε αυτό το ερώτημα επιτρέψτε μου να παραθέσω ένα απόσπασμα ενός συλλογικού άρθρου που γράψαμε από κοινού με τον Σταυρό Μαυρουδέα και τον Αλέξανδρο Χρύση το οποίο δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Πριν με τίτλο «Όχι στον πόλεμο ναι στην υπεράσπιση της πατρίδας»: [.....] Είναι αναγκαία μια σαφής, δίχως «ναι μεν, αλλά», και διγλωσσία στάση της κομμουνιστικής Αριστεράς.

Πρώτιστο καθήκον της είναι όχι μόνον να καταγγέλλει μια ενδεχόμενη πολεμική σύρραξη, στην οποία θα εμπλέκεται και η χώρα μας, αλλά και να παρέμβει για να συμβάλει στην ανατροπή της . Και αυτή η παρέμβαση σημαίνει άμεση αγωνιστική διεκδίκηση της αποχώρησης από ΕΕ και ΝΑΤΟ, πολέμου συνδικάτο, καθώς και πρακτικό αποκλεισμό όλων των ξένων βάσεων με συνεχή αγώνα μέχρι το οριστικό κλείσιμό τους.

Η κομμουνιστική Αριστερά θα πρέπει να αναδείξει και να στηρίξει την άρνηση των φαντάρων μας να συμμετέχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο στην όποια εκτός των συνόρων μας πολεμική επιχείρηση, να παλέψει για την ακύρωση των κοινών πολυεθνικών ασκήσεων στο έδαφος μας τύπου «Ηνίοχος», αλλά και των στρατιωτικών συμφωνιών με τις πλέον πολεμοχαρείς δυνάμεις της περιοχής όπως το Ισραήλ. Στόχος ενός αυθεντικού αντι-πολεμικού κινήματος πρέπει να είναι και η, με κάθε τρόπο, εναντίωση στην ένταξη της εξωτερικής μας πολιτικής στα Νατοϊκά σχέδια, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της ΠΓΔΜ.

Πρέπει να αντισταθούμε στην καλλιέργεια κάθε είδους εθνικισμού, αλυτρωτισμού και ρατσισμού, φαινόμενα που προάγουν τον πόλεμο απέναντι σε άλλους λαούς, που πρέπει να αντιμετωπίζουμε διεθνιστικά σαν αδέλφια μας.

Αν παρόλα αυτά επιχειρηθεί από τον οποιονδήποτε να αμφισβητήσει την εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας μας, όπως προανέφερα ελάχιστη προϋπόθεση άσκησης της λαϊκής κυριαρχίας, όχι μόνον με πολιτικούς και οικονομικούς όρους, όπως συμβαίνει μέχρι σήμερα από την Τρόικα που την δυναστεύει, αλλά και στρατιωτικά , τότε, όπως έπραξαν πάντοτε πρωτοπόρα οι κομμουνιστές, σε αντίθεση με την αστική τάξη και τους πολιτικούς της εκπροσώπους , θα την υπερασπιστούμε με όλες μας τις δυνάμεις , με έναν αγώνα διττά απελευθερωτικό, και απέναντι στους ξένους επίδοξους κατακτητές μας και απέναντι στην ντόπια ξενόδουλη αστική τάξη, με ευθύνη της οποίας θα έχουμε οδηγηθεί στον πόλεμο.

Τα τελευταία χρόνια, στήριξες τόσο με την θεωρητική όσο και με την πολιτική σου δραστηριότητα το ζήτημα του μετώπου και της συμπόρευσης της αριστεράς. Ποια η στάση σου σήμερα σε αυτό το ζήτημα; Πιστεύεις ότι είναι ακόμη αναγκαία η μετωπική πολιτική και αν ναι υπό ποίο κύριο ιδεολογικό άξονα θα πρέπει να

επιχειρείται η μετωπική πολιτική;

Ενάντια στον σεχταρισμό και το μέτωπο νοούμενο σαν αποδοχή και προσχώρηση στις απόψεις ενός πολιτικού σχηματισμού ή των ελεγχόμενων από αυτόν μετωπικών σχημάτων, οπότε δε θα πρόκειται για μέτωπο, στήριξα και στηρίζω την μετωπική πολιτική και μάλιστα όχι μόνον στο επίπεδο του κινήματος και των καθημερινών αγώνων, αλλά και κεντρικά σε πολιτικό επίπεδο και όχι μόνον όπως συνήθως λέγεται «από τα κάτω» αλλά και «από τα πάνω» δηλαδή σε επίπεδο πολιτικών οργανώσεων της Αριστεράς.

Βεβαίως κατά την γνώμη μου αυτή η πολιτική δεν μπορεί να στοχεύει μόνον στην εκλογική συνεργασία για να μπορέσουν να εκπροσωπηθούν κάποιες Αριστερές πολιτικές οργανώσεις στην βουλή, ούτε να περιορίζεται σε μια αντιμνημονιακή θέση αλλά θα πρέπει έχει ένα αντικαπιταλιστικό, αντιιμπεριαλιστικό περιεχόμενο όχι μόνον στα λόγια αλλά και στην πράξη. Και για να είμαι ξεκάθαρος ένα μέτωπο το οποίο σαν στόχο θα έχει την επιστροφή στον παλιό καλό ΣΥΡΙΖΑ ή το οποίο θα αντιμετωπίζει σαν λύση απέναντι στην κρίση τον νεοκεϋνσιανισμό όχι μόνον είναι ανεπαρκές αλλά και οπισθοδρομικό και ως εκ τούτου απορριπτέο.

Προφανώς ένα τέτοιο Μέτωπο το οποίο υποστηρίζω και το οποίο έτσι κι αλλιώς δεν υπάρχει σήμερα , δεν αρκεί από μόνο του . Και δεν θα κουραστώ να επαναλαμβάνω ότι θα πρέπει να συνδυαστεί με την ύπαρξη ενός σύγχρονου μαζικού κομμουνιστικού κόμματος το οποίο και θα πρέπει να ηγεμονεύσει αυτού του μετώπου στο γήπεδο της πολιτικής πρακτικής.

Πηγή: info-war.gr